Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 20 **Poznań, dnia 15 października 1936** **ROK 15**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Dnia 31. października 1936 r. o godz. 9-tej w kościele św. Marcina odprawiona zostanie

żałobna msza św.

w pierwszą rocznicę zgonu nieodżałowanego Prezesa Związku Fabrykantów

śp. Seweryna Samulskiego

O liczny udział w nabożeństwie prosi **Związek Fabrykantów.**

Sąd pracy w Poznaniu.

Z dniem 1. października br. rozpoczął w Poznaniu swe funkcje Sąd Pracy Na mocy bowiem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca br., działające dotąd na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego, Sądy Przemysłowe i Kupieckie zostają przekształcone z dniem 1-go października na Sądy Pracy. Fakt ten opinja publiczna przyjmie z niewątpliwem zadowoleniem. Bo choć naogół niechętnie rozstajemy się z tem, do czego przyzwyczailiśmy się, to jednak przyznać trzeba, że w tym wypadku niema żadnego powodu do żalu. Dotychczasowe ustawodawstwo o sądach przemysłowych i kupieckich, pochodzące z lat 1890 i 1904, nie odpowiadało już dzisiejszym stosunkom, a sądy same, kierowane przez sędziów administracyjnych, nie mogą sprostać trudnym nieraz zadaniom. Właśnie dziedzina prawa pracy, która tak znacznie została rozbudowana, taką ogromną przeszło ewolucję, i która ostatecznie powiedzmy sobie, jest tak skomplikowaną, wymagała nowożytnego sądownictwa. W Niemczech już dawno sądy przemysłowe i kupieckie zastąpione zostały sądami pracy. W b. zaborze rosyjskim i austriackim sądy pracy fungują już zgórą 8 lat i wytrzymały dobrze próbę życia. W tych warunkach ostateczne ujednolicenie tej dziedziny ustawodawstwa stanowi dalszy i pomyślny krok na drodze ogólnej unifikacji prawnej.

W ramach niniejszego krótkiego rozważania niema miejsca na szerszą analizę prawa o sądach pracy, z którem zarówno nasze sfery gospodarcze, jak i świat pracy będą się musiały dobrze zaznajomić.

Starajmy się jednak choć w lapidarnem ujęciu wskazać na najważniejsze nowości i cechy omawianego prawa.

A więc przedewszystkiem w porównaniu z dotychczasowemi sądami kupieckiemi wzgl. przemysłowemi, prawo o sądach pracy:

1. Rozszerza znacznie właściwość rzeczową sądów przez podwyższenie z jednej strony wartości przedmiotu sporu, a z drugiej strony przez rozciągnięcie sądownictwa pracy na te dziedziny i stosunki, które dotąd temu sądownictwu nie podlegały. Tak naprzykład sądy pracy właściwe są również w sporach dotyczących mieszkań, stanowiących uposażenie służbowe lub znajdujących się w domach fabrycznych, a zajmowanych w związku ze stosunkiem pracy.
2. Wprowadza nietylko w I-szej instancji, ale i do II-ej instancji: jako apelacyjnej również ławników jako reprezentację pracodawców oraz pracobiorców.
3. Wprowadza poważne zmiany w zakresie zastępstwa stron przed sądem, dopuszczając w pewnych wypadkach adwokatów, którzy nie mogli dotąd stawać przed sądami przemysłowemi i kupieckiemi, co odbijało się niekorzystnie na praktyce jurysdykcyjnej.
4. Reguluje odmiennie i naogół liberalniej dopuszczalność apelacji i kasacji.
5. Wprowadza nieznane dotychczas ustawodawstwu o sądach przemysłowych i kupieckich postępowanie nakazowe według przepisów k. p. c. na podstawie książeczki obrachunkowej.
6. Wprowadza instytucję postępowania pojednawczego przy pomocy dwóch ławników, o ile sprawa może być załatwiona trybem pojednawczym, przed wdrożeniem postępowania zwykłego.

Pozatem w zakresie postępowania omawiane prawo o sądach pracy przystosowuje się do ogólnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, przewidując jedynie szybszy tryb postępowania i skrócone terminy. Odmiennie również uregulowana jest sprawa kosztów sądowych przed sądami pracy. Przewidziane jest w zasadzie stosowanie ogólnych przepisów o kosztach sądowych ze zwolnieniem całkowitym od opłat sądowych za wyjątkiem opłat za doręczenie przy wartości przedmiotu sporu do 50 zł. oraz z obniżeniem do połowy kosztów przy wartości przedmiotu sporu do 1000 zł. Przy wyższej wartości przedmiotu sporu zwolnienie do połowy dotyczy tylko pierwszych 1000 zł.

To byłyby najistotniejsze nowości!

Sąd Pracy w Poznaniu jako jeden z 16-tu samoistnych sądów pracy, a obejmujący okręg miasta Poznania i powiatu poznańskiego, rozpoczyna swe życie. Minister Sprawiedliwości powołał już sędziów zawodowych, mianowani zostali ławnicy w liczbie 62-ch i 124-ch zastępców oraz w liczbie 24-ch i 48-iu zastępców dla II-ej instancji jako apelacyjnej.

Ustawodawstwo pracy jest dziś trudną dziedziną, wymagającą od sędziego nietylko dużej erudycji prawniczej, specjalnej, ale pozatem wielkiego wyczucia i zrozumienia spraw społecznych. To też na kierujących nowym Sądem Pracy w Poznaniu sędziach spoczywają wielce odpowiedzialne obowiązki, o ile Sąd ten ma spełniać należycie swoje zadania. A rzeczą ławników będzie, o których dobór osobowy odnośne organizacje szczególnie dbały, by do nie dość nieraz jasnych przepisów ustawodawstwa socjalnego wnosili znajomość stosunków z życia praktycznego i współdziałali żywo z Sądem, wykreślając zupełnie z naszego sądownictwa niesławny typ t. zw. ławnika-kiwacza.

A. P.

Skarb. - Finanse

Instrukcje odnośnie spłacania zaległości podatkowych papierami wartościowemi.

Ministerstwo Skarbu wydało instrukcję, w której wyjaśnia, że obligacje 6%-owej Pożyczki Narodowej mogą być przyjmowane na spłatę zaległości, podlegających odroczeniu do 31 marca 1938 r. w podatkach gruntowych, przemysłowych, obrotowych, dochodowych, wojskowych, od nieruchomości i od lokali. Niezależnie od tego Pożyczka Narodowa według wartości nominalnej może być przejmowana na spłatę podatku spodkowego i od darowizn od osób, na których imię obligacje są wystawione.

Jeśli idzie o 4%-ową pożyczkę konsolidacyjną, to może ona być przyjmowana od każdego posiadacza na pokrycie należności podatku spadkowego i od darowizn do kwoty 25.000 zł.

Przy tej sposobności Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że 3%-owa państwowa renta ziemska według nominalnej wartości może być przyjmowana od każdego posiadacza na spłatę zaległości podatku dochodowego, majątkowego, gruntowego, przemysłowego, od nieruchomości, wojskowego, spadkowego i od darowizn i z przed 1 stycznia 1933 r., zaś w niektórych przypadkach także na spłatę zaległości późniejszych podatków oraz daniny majątkowej.

Skrypty dłużne Skarbu Państwa mogą być użyte na pokrycie zaległości podatkowe: gruntowego, dochodowego, spadkowego i od darowizn przed 1 października 1931 r., ale tylko od osób, które otrzymały skrypty tytułem wynagrodzenia za grunty wywłaszczone.

Wreszcie 4.5%-owe listy zastawne Państwowego Banku Rolnego serji I są przyjmowane od wszystkich ich posiadaczy według nominalnej wartości na pokrycie zaległości podatków: gruntowego, dochodowego, majątkowego od nieruchomości, przemysłowego, wojskowego, spadkowego z przed 1 stycznia 1933. Przyjmowane są także na pokrycie zaległości późniejszych, ale tylko do wysokości ich połowy i to od posiadaczy, którzy te listy otrzymali jako wynagrodzenie za grunty rozparcelowane.

Orzeczenie NTA odnośnie opodatkowania procentów.

W myśl wyroku N. T. A. procenty stanowią dochód od kapitałów pieniężnych i podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym zarówno wówczas, gdy zostały zapłacone, jak i w tym wypadku, gdy doliczono je do kapitału za zgodą stron czyli przeniesiono procenty na kapitał. Skapitalizowanie procentów jest równoznaczne z ich zapłatą.

Nadzwyczajna danina majątkowa.

W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu, różnica między ostateczną kwotą daniny majątkowej w pierwszej grupie kontyngentowej, a uiszczoną przed tym zaliczką, płatna jest do dnia 30 listopada r. b. włącznie.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu poleciło Izbom Skarbowym przystąpić natychmiast do obliczeń. Stawki nadzwyczajnej daniny majątkowej w pierwszej grupie kontyngentowej wynoszą dla płatników podatku gruntowego, opłacających państwowy podatek gruntowy ponad 25 zł do 60 zł rocznie — 20 proc. podatku gruntowego plus 5 proc. ustawowej zwyżki. Dla płatników podatku gruntowego, opłacających ten podatek w sumie ponad 60 zł rocznie, ustawowa stawka daniny wyniesie 40 proc. podatku gruntowego i zwyżkę kontyngentową w wysokości 9 proc.

Ministerstwo Skarbu poleciło urzędom skarbowym zarządzić doręczenie płatnikom nakazów do 15 listopada, zaznaczając, że bezwzględnie nie należy dopuszczać do powstania zaległości w nadzwyczajnej daninie majątkowej, a zatem po upływie terminu płatności należy natychmiast wdrożyć energiczną egzekucję w celu ściągnięcia nieuiszczonych kwot.

Ułatwienie w zwrocie nadpłat podatkowych.

Na kontach płatników w księgach bierczych urzędów skarbowych niejednokrotnie powstają nadpłaty w podatkach.

Likwidowanie tych nadpłat w drodze ich zwracania w gotówce zainteresowanym było do niedawna połączone z utrudnieniami, wynikającymi z obowiązujących dotąd przepisów proceduralnych, w wielu wypadkach niezbędne było uzyskanie zgody wyższej instancji, t. j. Izby Skarbowej.

W ostatnich dniach opublikowany został okólnik Ministerstwa Skarbu, w którym Ministerstwo zezwala, w drodze wyjątku od zasady wyrażonej w odpowiednich przepisach, na dokonywanie wypłat z tytułu zwrotu nadpłat w gotówce, bezpośrednio zainteresowanym w kasie urzędu skarbowego, bądź w drodze przelewu tych sum na ich konta czekowe w PKO.

To zarządzenie Ministerstwa Skarbu, spełniając dezyderaty szerokich warstw społeczeństwa, zaliczyć można do rzędu zapoczątkowanych przez Ministerstwo Skarbu posunięć, zmierzających drogą nowelizacji przepisów do usuwania istniejących rozdźwięków między urzędem skarbowym a płatnikiem.

Dnia 20 października 1936 r. o godz. 16.30 w sali restauracji „CONTINENTAL" — Poznań, ul. św. Marcina 36

odbędzie się

Ogólne Zebranie Związku Fabrykantów

z następującym programem:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie i przyjęcie protokółu z ostatniego zebrania.
3. Referat: Gospodarka cieplna w naszych siłowniach i wpływ jej na koszty produkcji. (Inż. dypl. Bogusławski).
4. Sprawa Funduszu Obrony Narodowej i Funduszu do Walki z Bezrobociem.
5. Wolne głosy.

Prosimy o udział wszystkich Członków.

ZWIĄZEK FABRYKANTÓW
w Poznaniu

Wysłano osobne zaproszenia

Wystąpienie samorządu gospodarczego w sprawie zakupywania świadectw przemysłowych od własnych zakładów hurtowej sprzedaży.

Jak wiadomo, znowelizowany art. 14 ustawy o podatku przemysłowym przewiduje, iż hurtowa sprzedaż towarów własnej produkcji, dokonywana nie z lokalu zakładu przemysłowego, będzie od 1 stycznia 1937 r. podlegała wykupieniu świadectwa przemysłowego I kategorji w cenie zł 3.700.

Przeciwko temu wystąpił samorząd gospodarczy, który stara się o zezwolenie Ministerstwa Skarbu na wykupywanie dla takich sprzedaży świadectw III kategorji, w cenie nie wyższej niż 150, —zł., z tem zastrzeżeniem, że sprzedaż może być prowadzona nietylko „partjami", lecz w każdej ilości, z ograniczeniem jednak sprzedaży tylko kupcom i przemysłowcom. Zastrzeżenie to pozwalałoby na nabycie świadectw III kategorji zamiast obecnie II kategorji przy sprzedażach chociażby i kupcom i przemysłowcom, lecz nie „partjami".

Ulgi w podatku przemysłowym od obrotu dla przedsiębiorstw przemysłowych VI, VII i VIII kategorji.

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym okólnikiem z dn. 6/X. 1936 r. L. D. V. 43052/4/36 obniżyło z urzędu (bez obowiązku składania indywidualnych podań), poczynając od dnia 1/I. 1936 r., do 1,5% stawkę podatku przemysłowego od obrotu, przypadająca od obrotów, wymienionych w art. 5 ust. 1 p. 9 ustawy, a osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe, zaliczone — w myśl taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 powołanej ustawy — do kat. VI, VII, VIII świadectw przemysłowych.

Płatność podatków w październiku.

W październiku r. b. płatne są podatki następujące:

1. do 25 października — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1936, w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego we wrześniu, przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia — a z innych przedsiębiorstw, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji, oraz przemysłowe I — V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

2. do 15 października — zaliczka kwartalna (za III kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1936, przez pozostałe przedsiębiorstwa niewymienione w pkt. 1. i nieopłacające zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu;

3. do 5 października — podatek od energji elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energji w czasie od 16—30 września; do 20 października — tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni października;

4. do 7 października — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzień za najemną pracę, wypłaconych we wrześniu br.;

5. do 31 października — II rata podatku od lokali za r. 1936.

Ponadto płatne są w październiku zaległości odroczone rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Sprawy socjalne.

Projekt noweli do dekretu Prezydenta R. P. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych dla załatwiania zatargów zbiorowych między pracodawcami a pracownikami.

W Ministerstwie Opieki Społecznej opracowany został projekt ustawy, nowelizujący rozporządzenie Prezydenta R. P. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu. Według dotychczasowych przepisów dla poddania zatargu orzeczeniu nadzwyczajnej komisji wymagana jest uchwała Rady Ministrów, zaś po wydaniu orzeczenia komisji — powtórna uchwała Rady Ministrów celem nadania orzeczeniu mocy powszechnie obowiązującej. Przepisy te są trudne do praktycznego stosowania. Doświadczenie dowiodło konieczności przyśpieszenia i uproszczenia trybu załatwiania zatargów zbiorowych. Wobec tego proponowana nowelizacja ustawy wprowadza przepis przekazujący Ministrowi Opieki Społecznej zarówno prawo powoływania nadzwyczajnych momisji rozjemczych, jak i prawo nadawania ich orzeczeniom mocy powszechnie obowiązującej.

Ubezpieczenie praktykantów i uczni.

Na tle obowiązku ubezpieczenia uczniów i praktykantów handlowych powstają ciągle wątpliwości. Wyjaśnić tedy należy, że zasadniczo uczniowie i praktykanci podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na tych samych zasadach, co wszyscy inni pracownicy, czy to fizyczni, czy umysłowi. Od tej ogólnej zasady istnieje jednak kilka wyjątków. A więc: uczniowie, odbywający naukę zawodową na podstawie umowy spisanej i rejestrowanej, w myśl wymagań prawa przemysłowego, podlegają ubezpieczeniu na wypadek choroby i ubezpieczeniu od wypadków; nie podlegają natomiast ubezpieczeniu emerytalnemu robotników. Praktykanci będący uczniami szkół zawodowych i akademickich, a zatrudnieni wyłącznie w celu praktycznego przysposobienia się do swego zawodu, według przepisów ustawowych lub według wymagań danej uczelni podlegają ubezpieczeniu jedynie od wypadków. Tego postanowienia jednak nie można stosować w stosunku do tych osób, których nazywa się wprawdzie praktykantami, lecz którzy w zasadzie są zwykłymi, niewykwalifikowanymi jeszcze pracownikami handlowymi.

Umowa zawarta podczas strajku jest nieważna.

W dniu 7 b. m. Izba I-a Cywilna Sądu Najwyższego ogłosiła znamienne orzeczenie w sprawie, mającej zna-

czenie zasadnicze. Orzeczenie dotyczyło sprawy o skutki umowy, zawartej w czasie t. zw. strajku polskiego (okupacyjnego).

Na początku roku bież. w kopalni nafty „Locarno“ w Zagłębiu Drohobyckiem wybuchł strajk okupacyjny. W czasie strajku zawarto umowę gwarantującą robotnikom pokrycie zaległych zarobków przez nowego przedsiębiorcę przejmującego kopalnię „Locarno“ do eksploatacji.

Przedsiębiorca zakwestjonował jednakże tę umowę, zawartą podszas trwania strajku i odmówił wypłaty.

Sprawa oparła się o sąd, przyczem w dwóch instancjach pozew robotników został uwzględniony.

Sąd Najwyższy oddalił ostatecznie pretensje robotników i orzekł, iż umowa była nieważna.

Doniosłe orzeczenie Sądu Najwyższego.

W oddziale warszawskim pewnej firmy pracowała jako biuralistka, p. S. W związku z wykryciem nadużyć, popełnianych przez kierownika oddziału, wydalono p. S. z pracy. Zarzucono jej, iż wiedząc o nadużyciach, niezrobiła z tego odpowiedniego użytku. P. S. tłumaczyła się, że jako podwładna, nie mogła kontrolować przełożonego.

W związku z wydaleniem z pracy wytoczyła p. S. do Sądu Pracy powództwo, domagając się wypłaty 3-miesięcznego odszkodowania. Sądy obu instancyj uznały pretensje jej za słuszne. Natomiast Sąd Najwyższy wyrok uchylił. Sąd Najwyższy przyjął tezę, iż pracownik, winny niezameldowania pracadawcy o jakichkolwiek nadużyciach ze strony współpracownika nawet gdyby on był bezpośrednim szefem — postępuje nielojalnie w stosunku do pracodawcy i daje dostateczną podstawę do rozwiązania umowy pracy bez odszkodawania.

Handel zagraniczny.

Rokowania z Niemcami.

Przygotowania do rokowań o odnowienie układu towarowo-clearingowego z Niemcami na rok 1937 są w pełnym toku, a Prezydjum Rady Traktatowej na ostatnim posiedzeniu dnia 2 października zajmowało się szczegółowo tą kwestją. Ankieta, przeprowadzona wśród gałęzi produkcji, chcących eksportować do Niemiec, dała, jako sumę żądań, fantastyczną cyfrę 250 milionów złotych. Ze względu na ograniczone możliwości importu niemieckiego do Polski dobrze będzie, jeśli plan eksportowy będzie ograniczony na połowę, t. j. między 120 a 130 milionami złotych, co według dotychczasowych wyników będzie odpowiadało mniejwięcej faktycznym wynikom całego roku 1936.

W ramach tego skróconego planu eksportowego sfery przemysłowe, odmiennie od tego, co jest dotąd, domagają się obecnie zwiększenia udziału eksportu przemysłowego w całym planie. Dalej zapewne będzie dążyło się do tego, by regulacja planu gospodarczego odbywała się co 3 miesiące, a nie tak, jak w tym roku, co miesiąc, oraz by zawsze z początkiem każdego okresu automatycznie było zwalnianych zgóry 30—40 proc. odnośnych kontyngentów, a regulacja, względnie zwiększenie tych kontyngentów, następowała później w miarę rozwoju.

Z okazji ostatnich badań, dotyczących przyszłego stosunku polsko-niemieckiego, wykryło się, że odmiennie od tego, co było z początku, obecnie już naogół nadmierna drożyzna niemieckich towarów nie jest przeszkodą dla importu niemieckiego do Polski. Niemcy sobie bowiem dostatecznie poradzili w tym względzie, przy pomocy swego systemu premiowania eksportu, a ruch zwyżkowy cen polskich ułatwia im to zadanie. Istotnie w ciągu ostatnich kilku miesięcy, z chwilowemi tylko załamaniami, import niemiecki do Polski w ramach obrotu clearingowego znacznie wzrósł.

W sprawie rokowań Polski o stały, nowy traktat z Francją.

Układ, zawarty przez Polskę z Francją w lipcu rb., jest układem prowizorycznym, który wygasa automatycznie z końcem r. b. Do końca r. b. musi być zawarty nowy traktat stały, a rokowania, które rozpoczną się w listopadzie w Paryżu, będą miały na celu nietylko zrewidować szereg postanowień ostatniego układu prowizorycznego i m. in. doprowadzić do rozszerzenia możliwości eksportowych polskiego przemysłu do Francji, lecz także uwzględnić dotychczasowe doświadczenia, które zostały i będą jeszcze poczynione **w jednostronnym** (od strony polskiej) clearingu z Francją, a wkońcu uporządkować szereg kwestyj zasadniczych, natury nie handlowej, m. in. np. z zakresu t. zw. statutów personalnych, t. j. praw obywateli polskich we Francji itp.

Jak słychać, wykonywanie ostatniej umowy na odcinku płatniczym, napotkało na różne techniczne trudności.

Nadto ze względu na konieczność przyśpieszenia zawarcia układu prowizorycznego, w ostatnich rokowaniach pominięto dokładne wytargowanie formalnych możliwości eksportowych dla szeregu artykułów polskiego przemysłu, jak np. dla węgla, cynku, konfekcji, mebli stolarskich, szkła, chemikaljów itp.

Zgodnie z porozumieniem, które doszło do skutku w czasie pobytu Ministra Bastida w Warszawie, oficjalne rokowania mają być poprzedzone usiłowaniami porozumień międzyprzemysłowych między reprezentantami wyżej wspomnianych gałęzi polskiego przemysłu, a reprezentantami analogicznych gałęzi francuskich, celem stwierdzenia, jakie nowe możliwości eksportowe dla danych gałęzi polskiego przemysłu we Francji istnieją i jakie odnośne propozycje polskie mogłyby być zaakceptowane przez przemysł francuski — jak i naodwrót, co do jakich artykułów przemysł i handel polski mógłby przedstawić swoje zakupy na Francję z niektórych innych krajów. W tym celu w drugiej połowie października ma wyjechać do Paryża zespół reprezentantów danych polskich gałęzi. Po ukończeniu tych wstępnych rozmów międzyprzemysłowych mają być utworzone z obu stron stałe komitety doradcze przemysłowe w składzie tylko kilku osób, które to komitety będą kontynuowały i pogłębiały odnośne studia, a równocześnie będą stały do dyspozycji delegacyj oficjalnych, jako organy doradcze podczas całych rokowań*).

*) Rozpoczęcie rokowań z Francją oraz poprzedzający je wyjazd reprezentantów polskiego przemysłu do Francji było pierwotnie przewidziane na terminy wcześniejsze, ale terminy te zostały odroczone w związku z dewaluacją franka francuskiego i kilkodniową niepewnością co do dalszej polityki walutowej rządu polskiego. Gdy ta ostatnia polityka obecnie już jest zdecydowana w kierunku zaniechania dewaluacji, sytuacja podstawowa walutowa jest jasna i zapewne termin podany wyżej w tekście będzie dotrzymany.

Rokowania między Polską a Gdańskiem o kontyngenty przywozowe.

Rokowania między polskimi a gdańskimi sferami gospodarczymi co do nowego podziału kontyngentów

przywozowych, dotyczących przywozu z poza granic wspólnego obszaru celnego pomiędzy Polską a Gdańsk, trwają w dalszym ciągu przy udziale Dyrektora Dr. Waschko z ramienia Związku Izb Przemysłowo-Handlowych.

Rokowania te napotykają tym razem na trudności większe, niż dawniej, a to z tego powodu, że z jednej strony Polska ma naturalną tendencję stopniowego ogarniczania nadmiernego udziału handlu gdańskiego w zaopatrywaniu rynku polskiego, a z drugiej strony Gdańsk pod reżimem narodowo - socjalistycznym, objawia coraz silniejsze tendencje uprzemysławiania się i żąda dla siebie nawet takich kontyngentów surowcowych jak na bawełnę, mimo że nie ma własnej prędzalni bawełny. W tym punkcie np. twierdzą gdańszczanie, że polska przędza bawełniana jest za droga, a że otrzymując własny kontyngent przywozowy na bawełnę, będą mogli dawać ją przędzalniom do przerobu na „lon" i przez to będą ją otrzymywali taniej dla swojego drobnego przemysłu dziewarskiego itp. Oczywiście jednak powyższe trudności będą musiały być pokonane i zapewne w niezbyt długim czasie dojdzie do porozumienia.

Przekazy do Niemiec.

Wobec zawartego porozumienia pomiędzy Polską i Niemcami w sprawie zamrożonych sum kolei państwowych, w najbliższych dniach Komisja Dewizowa ma wydać okólnik regulujący sprawę przekazów do Niemiec. Zapłata zobowiązań osób fizycznych i prawnych, mających zamieszkanie w Polsce, wobec takich osób, zamieszkałych w Niemczech, odbywać się ma bez względu na wysokość zgodnie z poniżej podanymi przepisami.

Zapłata za towary sprowadzone z Niemiec w ramach umowy polsko-niemieckiej z listopada r. ub., może być dokonywana tylko za pośrednictwem Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego. Należności za towary, sprowadzone z Niemiec przed wejściem w życie umowy tej, spłacane mogą być przez polskich dłużników również tylko przez wpłatę do Pol. Tow. Handlu Kompensacyjnego na t. zw. „konto blokowe". To samo dotyczy zobowiązań wekslowych, chyba, że Polsk. Tow. Handlu Kompensacyjnego stwierdzi, że zobowiązanie wekslowe nie pochodzi z tranzakcji towarowej, wówczas dłużnik regulować będzie mógł zobowiązania swe z weksli w sposób ogłoszony w jednym z poprzednich okólników Komisji Dewizowej.

Zobowiązania, wynikające z innych tytułów niż towarowe — z małymi wyjątkami — spłacane mogą być wyłącznie nie drogą przekazu za pośrednictwem Banku Polskiego i to bez potrzeby uzyskania zezwolenia Komisji Dewizowej. Postanowienie to stosować się będzie również do instytucji lub osób, które otrzymały od Komisji Dewizowej generalne zezwolenie na dokonywanie przekazów do Niemiec w inny sposób. Uprawnienia nadane im zostaną cofnięte, a banki dewizowe nie będą nadal dokonywać przekazów do Niemiec, na podstawie dotychczasowych zezwoleń bez wyraźnego i ponownego zatwierdzenia ich przez Komisję Dewizową.

Postanowienia te nie będą jednak miały zastosowania do już udzielonych przez Komisję Dewizową zezwoleń na przekaz wielokrotnych sum, przeznaczonych na koszty utrzymania.

W sprawie wypłaty kuponów zagranicznych.

W Dzienniku Ustaw Nr. 75 z dnia 30 września ogłoszony został dekret Prezydenta R. P., którego postanowienia usuwają trudności techniczne, jakie — w związku z wprowadzeniem w Polsce przepisów dewizowych — powstały przy przekazywaniu wierzycielom polskich pożyczek zagranicznych rat odsetkowych i kapitałowych. Dekret ten ma na celu uporządkowanie sprawy kont zablokowanych, na które zgodnie z deklaracją delegacji rządu polskiego, złożonej w Stanach Zjednoczonych w końcu czerwca r. b. miały być wpłacone kwoty, potrzebne na obsługę naszych pożyczek zagranicznych.

Dekret upoważnia Ministra Skarbu do zarządzania otwarcia kont zablokowanych i dysponowania tymi kontami na cele obsługi pożyczek, dzięki czemu trudności techniczne przy wypłacie kuponów zostały usunięte.

Dekret nie narusza w niczym istniejącego w myśl umów pożyczkowych mechanizmu wpłat, które, jak dotąd, będą wpływały na rachunki agentów fiskalnych i z nich dopiero będą na zarządzenie Ministra Skarbu przelewane na konta zablokowane, przeznaczone na cele wypłat kuponów. Wskutek tego agenci fiskalni w dalszym ciągu posiadać będą pełną dotychczasową kontrolę w zakresie należytego wpływania na właściwe rachunki dochodów, będących zabezpieczeniem obsługi pożyczek.

Wystawianie weksli w walucie zagranicznej.

Wprowadzone w kwietniu br. postanowienia w zakresie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznemi środkami płatniczemi (t. zw. postanowienia dewizowe) wprowadziły również pewne ograniczenia w zakresie wystawiania weksli w walutach zagranicznych. W myśl artykułu 5 dekretu z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie ograniczeń dewizowych, zabroniony został handel zagranicznemi środkami płatniczemi, którymi są m. in. płatne zagranicą weksle w walutach obcych, o ile jedną ze stron zawierających umowę nie jest Bank Polski lub jeden z banków dewizowych. Tenże sam dekret zawiera jednak interpretację pojęcia „Handel z zagranicznemi środkami płatniczemi". Mianowicie przez wyrażenie „handel zagranicznemi środkami płatniczemi" rozumie się zawieranie lub wykonywanie umów kupna, sprzedaży, zamiany, pożyczki, przelewu oraz zastawu, których przedmiotem są zagraniczne środki płatnicze. Jeżeli więc przedmiotem tranzakcyj pożyczkowych jest zagraniczna waluta, to zawieranie takiej umowy po-

życzki, względnie wykonywanie takiej umowy pożyczki jest zabronione. Dlatego też wysnuć należy z tych przepisów wniosek, że wystawienie płatnego zagranicą weksla w walucie zagranicznej jest, na tle obowiązujących obecnie u nas przepisów dewizowych, zabronione.

Wykorzystywanie pozwoleń przywozu.

Pozwolenia przywozu wykorzystane celnie częściowo przy cenie wyższej od przeciętnej ceny, wynikającej z pozwolenia (np. pozwolenie na 10 kg. w ogólnej wartości 100 zł, wykorzystano na 5 kg. o wartości 90 zł) może być wykorzystane dewizowo po potwierdzeniu przez Centralną Komisję Przywozową prawdziwości ceny. Takie potwierdzenie CKP. wystawi po uzyskaniu odpowiedniego poświadczenia Izby, wzgl. Organizacji, wchodzącej w skład CKP.

W sprawie odbioru przesyłek zaległych w urzędach celnych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu rozpatrywać będzie w najbliższym czasie podania firm, które posiadają w Urzędach Celnych zagraniczne przesyłki, zalegające z powodu nieuzyskania dotychczas zezwolenia przywozowego.

W rachubę wchodzą:

a) przesyłki wszelkich towarów, zapłaconych przed wprowadzeniem w życie ograniczeń dewizowych, t. j. przed dniem 27 maja r. b.

b) przesyłki towarów zabronionych do przywozu od dnia 13 maja r. b., a zakupionych przez firmy przed tym terminem.

Pomoc kredytowa dla eksportu.

Na ostatnim posiedzeniu Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego wypowiedziano się za utrzymaniem dotychczasowej pomocy finansowej dla eksportu i polecono Dyrekcji zbadanie możliwości jej rozszerzenia.

Równocześnie jednak należy stwierdzić, że ponowiona w maju r. b. uchwała Komitetu Ekonomicznego o gwarancji państwa dla kredytów eksportowych i na produkcję eksportową do łącznej wysokości 10 miljonów złotych nie została dotąd zrealizowana. Obecnie mają być podjęte kroki, by przyśpieszyć prace w odnośnych ośrodkach rządowych w kierunku zrealizowania powyższej decyzji. Poczynione też zostaną starania celem wzmożenia eksportu i to zwłaszcza na rynki egzotyczne.

Różne.

Ukonstytuowanie Sekcji Motoryzacyjnej.

Na 8 października zwołał Związek Fabrykantów do swego lokalu zebranie konstytucyjne sekcji motoryzacyjnej.

Zebranie to miało na celu przedewszystkiem zapoznanie się ze stanowiskiem, jakie zajął Związek w sprawach motoryzacyjnych wobec naczelnych magitratur Somorządu Gospodarczego, oraz wybór przewodniczącego sekcji i jego zastępcy.

W zebraniu wzięło udział 12 osób. Z ramienia Urzędu Wojewódzkiego przybył p. inż. Trampler, z ramienia Izby P.-H. p. nacz. Łukaszewicz. W pierwszym punkcie zebrania dyr. Łyczywek, zapoznał zebranych z pracami Związku w dziedzinie motoryzacyjnej, oraz ze stanem organizacji sekcji.

W dyskusji poparto stanowisko zajęte przez Związek, dodając szereg bliższych informacyj co do potrzeb przemysłu motoryzacyjnego.

Obszernie wypowiedział się w powyższych sprawach p. nacz. Łukaszewicz.

Szerszy plan przyszłej działalności Sekcji rozwinął prezes Związku Fabrykantów p. Fr. Maciejewski.

Zebrani zgodnie wypowiedzieli się za koniecznością stworzenia sekcji.

Na propozycję p. dyr. Tomaszewskiego, powołano jednogłośnie na przewodniczącego sekcji p. Inż. Maćkowiaka, na wiceprzewodniczącego p. red. Winiewicza.

Nowo ukonstytowana sekcja w najbliższym czasie przystąpi do konkretnego opracowania planu swej działalności.

Sprawa paszportów ulgowych dla kupców i przemysłowców.

Prezydjum Związku Izb Przemysłowo-Handlowych zwróciło się do Ministra Spraw Wewnętrznych z prośbą o upoważnienie władz administracji ogólnej, wystawiającej paszporty zagraniczne, do decydowania w sprawach ulg za t. zw. paszporty handlowe.

W memorjale swym, którego odpis został równocześnie przesłany Ministrowi Przemysłu i Handlu, Związek Izb podkreśla, że uważa za wskazane, aby suma zapłatu ulgowej pobieranej na podstawie zaświadczenia samorządu gospodarczego, została konkretnie ustalona, wysuwając jednocześnie wniosek, aby kupcy i przemysłowcy, starający się o paszporty zagraniczne roczne, uzyskiwali je z reguły bez ograniczenia ilości wyjazdów.

Cena za ulgowy kupiecki i przemysłowy paszport zagraniczny roczny powinna wynosić najwyżej 320 z..

Oznaczanie pochodzenia towarów.

W 18 numerze „Życia Gospodarczego“ podaliśmy szczegóły nowego rozporządzenia R. M. w sprawie oznaczania pochodzenia niektórych kategorii towarów. (Dz. U. R. P. Nr. 68).

W związku z zapytaniami w tej sprawie, wyjaśniamy, że według informacyj u kół miarodajnych, rozporządzenie dotyczy nietylko mydeł toaletowych, lecz wszelkich mydeł.

Zrównanie obciążeń podatkowych przedsiębiorstw publicznych i przedsięb. prywatn.

Według ostatnich informacyj, zupełne zrównanie obciążeń podatkowych przedsiębiorstw publicznych z przedsiębiorstwami prywatnymi ma być dokonane w drodze dekretu w jaknajszerszej skali, to znaczy ma obejmować nietylko przedsiębiorstwa w ścisłem słowa znaczeniu, lecz również takie, jak np. warsztaty więzienne i szkolne, oczywiście także wszystkie nie skomercjalizowane przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa wszelkiego rodzaju samorządów itp. itp. Zapowiedział to zrównanie p. dyr. Lubowicki na Konferencji Informacyjnej.

W sprawie pozwoleń przywozu towarów reglamentowanych.

W związku ze zbliżającym się terminem podziału kontyngentów przywozowych na towary, sprowadzane z zagranicy, na okres listopad - grudzień, Izba komunikuje niniejszem, że podania o pozwolenie przywozu należy składać w Izbie w terminie nieodwołalnym do **dnia 22 bm.**

Izba zwraca uwagę, że podania, złożone po tym terminie nie będą rozpatrzone na zebraniu.

Równocześnie Izba przypomina, że podania o pozwolenie przywozu należy składać na specjalnych formularzach, które są w Izbie do nabycia, oryginał musi być zaopatrzony w znaczek stemplowy 5-cio złotowy, a każdy załącznik należy ostemplować znaczkiem 50-cio groszowym.

Dołączanie do podań faktur jest konieczne.

Wszelkich bliższych informacyj, dot. importu towarów reglamentowanych udziela Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu — pokój nr. 8.

Wydawnictwa.

Sądy pracy.

Z dniem 1 października b. r. uległy przekształceniu, działające na obszarze województw: Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego Sądy Kupieckie i Sądy Przemysłowe na Sądy Pracy.

Ustrój i właściwość Sądów Pracy unormowane zostały rozporządzeniem Prez. R. P. z 24 października 1934 r. Wobec tego wszystkie spory wynikłe na tle stosunku pracy, rozstrzygane będą wyłącznie przez Sądy Pracy.

Na czasie zatem ukazała się broszura p. t.: „Prawo o Sądach Pracy" z objaśnieniem Dr. Bolesława Teadlinga. Książka oprócz tekstu ustawy o Sądach Pracy, zawiera obszerne wyjaśnienie i orzecznictwo Sądu Najwyższego, oraz rozporządzenia dodatkowe jak: Rozporządzenie o powoływaniu ławników, o wynagrodzeniu ławników przy Sądach Pracy. Książka kosztuje 1.50 zł, została wydana przez Księgarnię Wł. Wilaka w Poznaniu, ul. Podgórna 10.

II Poradnik księgowego.

Związek Księgowych w Polsce wydał najnowszy Poradnik Księgowego (450 str.), który zawiera opracowania poradnikowo - artykułowe oraz materjały informacyjne, niezbędne w buchalterji, rachubie, wogóle — w gospodarce rachunkowej każdego przedsiębiorstwa przemysłowego, handlowego i finasowego.

Każdej rachunkowości i księgowości, każdemu dyrektorowi, kierownikowi i szefowi rachuby oraz księgowemu lub pomocnikowi księgowego w codziennej praktyce Poradnik odda cenne usługi zarówno ze względu na zupełnie konkretne wskazania i informacje, jak również na pewne stwierdzenia, tezy i wnioski nabierające mocy autorytatywnej przy nasuwających się zagadnieniach i wątpliwościach.

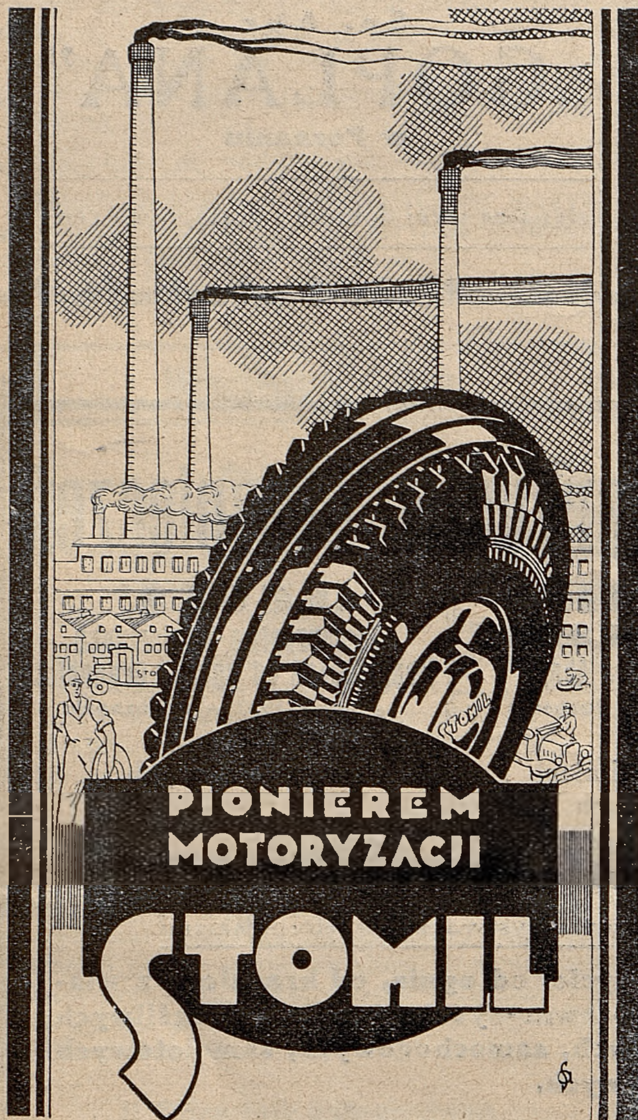
Poradnik zawiera następujące działy: 1) zagadnienia ogólne księgowości, takie, jak np. bilanse, ich analiza i krytyka, inwentarz, szacowanie remanentów, zagadnienia amortyzacji, odpisy wierzytelności wątpliwych, kontrole ilościowe, rezerwy, prawidłowość i rzetelność ksiąg itd., 2) księgowość przedsiębiorstw specjalnych (przemysł, komis, spedytorstwo), 3) księgowość przedsiębiorstw finansowych. 4) rolna, 5) organizacyj społecznych, 6) związków samorządowych, 7) organizacja i kierownictwo, 8) ustawodawstwo skarbowe, 9) społeczne z orzecznictwem i komentarzami, 10) rzeczoznawcy księgowości, 11) ruch zawodowy, 12) informacje z tabelami i obliczeniami.

Wszystkie materjały w Poradniku doprowadzone są do stanu ostatniej aktualności. Poradnik oprawiony jest w płótno angielskie i ma złocone napisy.

Cena Poradnika wynosi 12 zł z przesyłką 13 zł. Poradnik nabyć można w księgarniach. Zamówienia prosimy skierować pod adresem Zw. Księgowych w Warszawie i dokonać wpłaty na Konto P. K. O. 5626.

Wielkopolska Spółka Dzierżawna
Koncernu Dr. Roman May
Spółka z ograniczoną poręką

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna

„BLASK"
POZNAŃ - STAROŁĘKA

Poleca znane z jakości i wydajności
mydła i proszki do prania „BLASK"
mydła szare . . . . . „BLASK"
mydła toaletowe . . . „BLASK"
emalje i lakiery . . . . „BLASK"
niezrównane mydło benzolowe
„BLASKOLIN"

Swój do Swego po Swoje! To hasło dnia!

Cegielnia Parowa

WITASZYCE

stacja, poczta i telegr.: Witaszyce

dostarcza na dogodnych warunkach:

dachówki (karpiówki), dreny od „1½ do 9", cegłę maszynową, tonówkę, dziurawkę, sufitówkę i kominówkę

Produkcja łączna 12.000.000 r.

ERBEDONT

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.